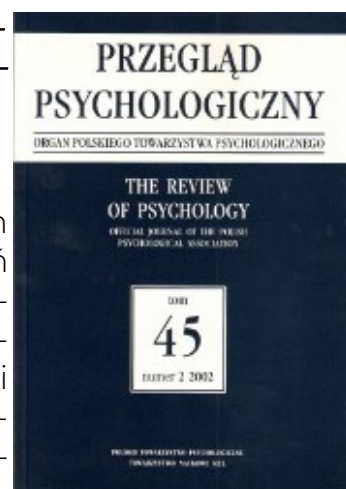

W pierwszym numerze Przeglądu Psychologicznego z 2019 roku znajdziecie Państwo pięć artykułów naukowych. Publikujemy informacje o zawartości merytorycznej i zapraszamy do zamawiania numeru: http://www.kul.pl/rok-2019,art_78589.html

1. Agnieszka Skruczaj, Magdalena Marszał-Wiśniewska *Wpływ nastroju i perspektyw postrzegania czasu na rozwiązywanie zadań dywergencyjnych*

Streszczenie

Celem badania była analiza wpływu nastroju i indywidualnych perspektyw czasowych na efektywność rozwiązywania zadań dywergencyjnych w zakresie trzech kryteriów twórczości: płynności, giętkości i oryginalności myślenia. W części eksperymentalnej badania, uczestnicy (N = 140), losowo przydzieleni do jednego z dwóch warunków (indukcja pozytywnego vs negatywnego nastroju), rozwiązywali trzy zadania dywergencyjne polegające kolejno na: wygenerowaniu jak największej liczby zastosowań danego przedmiotu, znaczeń abstrakcyjnego słowa oraz możliwych relacji pomiędzy dwoma przedmiotami. W części kwestionariuszowej dokonano pomiaru natężenia indywidualnych perspektyw czasowych. Wyniki wykazały, że pozytywny nastrój podnosi efektywność rozwiązywania zadań dywergencyjnych w zakresie wszystkich trzech kryteriów twórczości. Ponadto ujawniono, że przyszła perspektywa czasowa, niezależnie od nastroju wpływa na efektywność rozwiązywania zadań, ale jedynie w zakresie oryginalności myślenia oraz, że wpływ perspektywy teraźniejszej hedonistycznej na efektywność w zakresie płynności i giętkości myślenia zależy od płci. Wyniki dyskutowano w świetle Teorii Perspektywy Czasowej Zimbardo i wcześniejszych badań nad związkiem nastroju z twórczością.

2. Karolina Mudło-Głagolska, Marta Lewandowska, Elżbieta Kasprzak *Adaptacja i walidacja narzędzia do badania pasji harmonijnej i pasji obsesyjnej: Passion Scale, Marsha i in. (2013)*

Streszczenie

W artykule zaprezentowano polską adaptację zrewidowanej wersji Skali pasji (Passion Scale, Marsh i in., 2013), 12-itemowego narzędzia do pomiaru wyników dwóch wymiarów pasji: harmonijnej (HP) i obsesyjnej (OP) (Marsh i in., 2013; Valleraud i in., 2003). Właściwości psychometryczne określono na podstawie wyników badań w ośmiu próbach (N = 1277). Analiza czynnikowa (CFA) pozwoliła na wsparcie dwuczynnikowej struktury skali zgodnej z teoretyczną koncepcją pasji. Wielogrupo-

wa confirmacyjna analiza czynnikowa (MGCF) potwierdziła równoważność pomiarów metodą papier – ołówek i online. Potwierdzono spójność wewnętrzną (α Cronbacha dla HP: 0,74-0,79; dla OP: 0,80-0,82 zależnie od próby) oraz stabilność bezwzględną narzędzia metodą test–retest (ICC dla HP: 0,78; dla OP: 0,86). Trafność skali w aspekcie zbieżnym i różnicowym potwierdzono na podstawie wartości korelacji HP i OP z kryteriami pasji, sprężystością psychiczną, pozytywnym i negatywnym afektem. Trafność teoretyczna została także potwierdzona w odniesieniu do kryteriów zewnętrznych w grupach pasjonatów – rowerzystów oraz graczy hazardowych. Istotne różnice wyników HP i OP w tych grupach potwierdziły trafność narzędzia. Uzyskane wyniki pozwoliły uznać zrewidowaną Skalę Pasji za rzetelne i trafne narzędzie służące do pomiaru HP i OP.

3. Magdalena Adamczyk *Wpływ kontekstu na podejmowanie decyzji inwestycyjnych*

Streszczenie

Rola psychologii w świecie ekonomii i finansów staje się coraz bardziej doceniana. Klasyczne teorie ekonomiczne zakładają racjonalność zachowań inwestorów. W rzeczywistości inwestorzy działają w warunkach presji czasowej, natłoku lub niedoboru informacji oraz ryzyka poniesienia strat. W rezultacie percepcja problemu decyzyjnego może ulegać manipulacjom zawartym w docierających informacjach. Wiąże się to z efektem obramowania, który zależy nie tylko od sformułowanej treści, ale także od oczekiwań decydenta. Głównym celem przeprowadzonych badań była weryfikacja, czy istnieje zależność pomiędzy wykształceniem w dziedzinie finansów a podejmowaniem decyzji inwestycyjnych obarczonych ryzykiem, przy manipulacji ramą konceptualną problemu decyzyjnego. Zadaniem uczestników badań był wybór strategii inwestycyjnej na podstawie informacji ujętych w kontekście zysków lub strat. Skutki alternatywnych strategii były tożsame, różniły się jedynie sposobem ich przedstawienia. Hipotezy zakładały podejmowanie przeciwnych decyzji w różnych kontekstach. Dodatkowo sprawdzono jak podjęte działania mogły być modyfikowane w zależności od kontrolowanych różnic indywidualnych. Nie wszystkie hipotezy, wynikające z teorii perspektywy, zostały zweryfikowane pozytywnie, z uwagi na specyfikę grup badawczych. Wyniki badań wykazały uleganie manipulacjom zawartym w treści problemu decyzyjnego, które powiązano z profilem wykształcenia i z oddziaływaniem różnic indywidualnych.

4. Łukasz Jach *Scjentoteizm pod lupą. Konstrukcja i właściwości psychometryczne kwestionariusza do badania aspektów światopoglądu scjentystycznego*

Streszczenie

W artykule zaprezentowano poszczególne etapy budowy Kwestionariusza Opinii o Nauce, służącego do badania sposobów ustosunkowywania się do elementów systemu naukowego. Rezultaty wstępnej selekcji pozycji kwestionariuszowych, eksploracyjnej analizy czynnikowej oraz serii analiz confirmacyjnych doprowadziły do skonstruowania charakteryzującego się satysfakcjonującym poziomem rzetelności narzędzia, składającego się z czterech podskal: (1) zaufanie do metody naukowej, (2) nauka jako źródło nadziei, (3) naukowcy jako jedyni eksperci oraz (4) nauka jako narzędzie praktycznego wpływu. W tekście przedstawiono ponadto wyniki weryfikacji stabilności kwestionariusza w procedurze test–retest oraz związku wyników uzyskanych w jego skalach z płcią, wiekiem i poziomem wykształcenia.

5. Joanna Chwaszcz, Rafał Piotr Bartczuk, Iwona Niewiadomska *Analiza strukturalna zasobów u osób zagrożonych marginalizacją społeczną – Kwestionariusz Zachowania Zasobów Hobfolla*

Streszczenie

W artykule zaprezentowano wyniki analizy strukturalnej zasobów w grupie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ($N = 1173$). Analiza struktury Kwestionariusza Zachowania Zasobów Hobfolla ujawniła czynnik zasobowości globalnej (G) oraz 7 czynników grupowych, obejmujących zasoby: zarządzające, statusu społecznego, odporności, rodzinne, statusu materialnego, wzrostu oraz wspólnotowe.

Sprawozdanie

Małgorzata Chrupała-Pniak, Mateusz Paliga, Barbara Smorczewska „Nowe wyzwania w pracy – innowacyjne działania psychologii organizacji” Sprawozdanie z III Zjazdu Polskiego Stowarzyszenia Psychologii Organizacji Lublin, 24-25 maja 2018 roku.